

УДК 75(477)(084)
Ч 15

Ч 15 Чайка С. М.
До нових берегів.... – Дніпро: ЛІРА,
2019. – 252 с., іл.

ISBN 978-966-981-176-9

У художньому альбомі представлені картини художни-
ка-баталіста Сергія Михайлович Чайки – результат плідної
праці за 30 років його творчості. Він працює в реалістичній
академічній техніці, яка дуже зрозуміла і приваблива для
глядача. Основна тема його творчості – відображення історії
України в картинах. Сюжети картин художника ґрунтують-
ся на історичних подіях, пам’ять про які дійшла до нашого
часу. Завдяки їм можна відчувати ту атмосферу, що була в країні
в часи їх написання. Багато картин супроводжують анотації
з описом історичних подій, відображених на них.

Творчість Сергія Чайки багатогранна, у ній присутні ба-
тальні полотна великого розміру, а також портрети, пейзажі,
та жанрові роботи на філософськи теми.

Чиста енергія Любові присутня в кожній роботі май-
стра, тому цей каталог його картин має цілющу силу. Розгля-
дання полотен сприяє наповненню душі радістю, щастям та
вірою у світле майбутнє.

Каталог має значення для розвитку демократії, для па-
тріотичного та духовно-культурного, естетичного виховання
молоді, а також буде корисним для різних верств населення.

Chaika S. M.
To the new shores... – Dnipro city: LIRA,
2019. – 252 p.

The art book contains the paintings of battle-scenes artist
Serhii Mykhailovych Chaika, the result of fruitful work for
30 years of his creativity. He uses a realistic academic technique
which is very clear and attractive to the viewer. The main topic
of his work is the reflection of the history of Ukraine in the
paintings. Motives of the artist's paintings are based on historical
events, the memory of which exists in our time. Thanks to them
you can feel the spirit of those days that was in the country. Many
paintings have annotations describ-ing the historical events that
are reflected on them.

Serhii Chaika creativity is versatile, it features battle-scenes
canvas of a large size, as well as portraits, landscapes, and genre
works on philosophical themes.

The pure energy of Love is present in every master's works,
therefore this catalog of his paintings has healing power. Observing
paintings helps to fill the soul with joy, happiness, and faith for the
bright future.

The catalog is important for the development of democracy,
for patriotic and spiritual-cultural aesthetic education of youth,
and is also useful for different segments of the population.

УДК 75(477)(084)

С Е Р Г І Й Ч А Й К А

До нових берегів...

S E R H I I C H A I K A

To the new shores...

*Покликання художника – опромінювати
світлом глибини людської душі.*

Роберт Шуман

Кристал душі художника

Шановний глядачу!

Цей альбом – результат плідної праці художника-баталіста Сергія Михайловича Чайки більше ніж за 30 років його творчості.

За цей час ним було створено понад сотню робіт на складні теми української історії та козацтва, з них до 30 робіт великого розміру 2 на 3 метри. Вся творчість цього майстра велична та настільки глобальна, наскільки багатофігурні та складні композиції його робіт, актуальні та важливі питання, покладені в основі його полотен. Картини складно недооцінити, бо вони написані в реалістичній манері на високому художньому рівні та мають характерний мазок, властивий тільки Сергію Чайці.

Творчий шлях майстра свідчить про особливу його місію, заради якої він отримав такий щедрий божественний дар малювати, та не просто картинки, а саме:

- ✍ полотна історично-навчальні,
- ✍ красиві, привабливі,
- ✍ картини-передбачення,
- ✍ картини-застереження,
- ✍ картини-відповіді на потреби часу.

Це все можливо усвідомити, тільки занурившись глибоко в корінь творчості майстра з висоти

пройдених років і дізнавшись, чим він жив, які питання його хвилювали, як він ішов по життю.

Мені дуже пощастило, тому що я зустрілася з людиною, в якій є внутрішня чистота, яка дозволяє певним чином сприймати час і створювати дивовижні за своєю силою впливу твори мистецтва – картини. Це художник-баталіст Сергій Михайлович Чайка.

Саме ця чистота душі світиться з його робіт і притягує погляд! Душа художника, як гірський криштал, легко пропускає через себе Божественну енергію і приймає Божественну волю, дозволяє їй втілюватися в сюжетах картин, які необхідні саме в цей час, у цьому місці і для тих самих людей, що живуть у цьому світі. Це своєрідна підтримка нам на Землі. Адже все, що відбувається зараз на нашій планеті, це, по суті, прояв Божественної волі через життя людей.

При цьому внутрішня чистота душі майстра Сергія Чайки не перетворюється в зовнішню надмірність або в образ людини мистецтва, який ми звикли сприймати під впливом штампів. Це мужній, сильний боєць, з потужним торсом, з натренованими м'язами, який може постояти за себе та інших. Знає ціну перемоги в бійці, навчився не пасувати перед грубою силою, як це часто буває серед хлопчиків, потім підлітків, а потім і серед чоловіків, а відстоювати свою

*To send the light into the darkness
of men's hearts – such is the duty of the artist.*

Robert Schumann

Crystal of the artist's soul

Dear visitor!

The album is the result of more than 30 years of fruitful creative work of battle-scenes artist Serhii Mykhailovych Chaika.

During this time he has created more than one hundred artworks on complex topics of the history of Ukrainian Cossacks; 30 paintings are as large as 2x3 meters. The whole creative work of the artist is majestic and tremendous due to the multfigured and complex composition of his work and important topical questions that are the basis of his paintings. It is difficult to underestimate them because they are painted in a realistic manner and have an idiosyncratic for Serhii Chaika dab of paint.

The creative career of the artists is the evidence of his special mission for which he has been generously gifted with such a talent to paint not only paintings, but:

- ✍ historically educative artworks,
- ✍ beautiful and attractive,
- ✍ prediction paintings,
- ✍ warning paintings,
- ✍ paintings-answers to the questions of time.

They are possible to acknowledge only by discovering the roots of his creative work from the perspective of his long years of life and knowing what

made him tick, what problems were important to him, and how did he live his life.

I was lucky enough to meet this person, who has the inner purity, that allows him to perceive the time and create amassing for their influence artworks. It is battle-scenes artist Serhii Mykhailovych Chaika.

His purity of soul makes his works glow and attract gazes! This purity is like a crystal that transmits the Holly energy and God's will, lets it take shape of the picture's story, that is necessary today for those people who live in this world. It is a certain kind of support for us on Earth. Everything that is happening today on our planet is the product of God's will through peoples' lives.

It is worth mentioning that the inner purity of master Serhii Chaika's soul doesn't turn into outer overfastidiousness or into an image of a creative person, that we used to perceive with prejudices. He is a manful and strong struggler with a powerful torso and worked-out muscles; he can take a stand for himself and others. He knows the price for victory in a fight and has learned not to be afraid of a brutal force, which often happens among boys, teenagers, and as a result, among men. He stands up for his own honor and dignity without acknowledging it. That formed his will and grew manfulness, courage, tenacity, and dignity.

честь та гідність, навіть не усвідомлюючи цього. Тому це гартувало волю і виховувало в ньому мужність, хоробрість, стійкість і відвагу.

Саме така внутрішня чистота душі змушувала його навіть за радянських часів говорити і діяти часом зухвало, вибиватися з загальної одностайності, отримуючи за це невдоволення деяких учителів у школі, викладачів в інституті й командирів в армії. Але кожного разу знаходилися люди, які бачили й цінували цю внутрішню чистоту, правильно розуміли мотиви поведінки Сергія й допомагали йому пройти ці уроки життя. Доля берегла його й дозволяла пройти такі випробування; караючи, але дивним чином зберігаючи для тієї місії, яку він зараз реалізує своєю творчістю.

Роки...

Зараз із позиції прожитих років можна озирнутися й побачити те важливе, що йому було приречено, зрозуміти головне призначення минулих подій і побачити ті уроки, які ставило життя.

Творчість художника-баталіста Сергія Чайки цінна тим, що:

- ✎ вона актуальна й дуже необхідна сучасникам як відображення тих завдань, які стоять перед ними в цей час;

- ✎ безцінна для історії, бо показує наше життя, шлях України з періоду її самостійності, дає відчуття енергії, яка була тоді та формулювала ті завдання, які стояли перед суспільством;

- ✎ усі картини є передбаченням майбутнього.

В цьому полягають суспільно-політичні та моральні цінності творчості видатного митця.

Картини Сергія Чайки, безумовно, – твори мистецтва, тому що в них присутній головний компонент – ЛЮБОВ! Як її побачити, відчутти, та відкіля вона з’являється на полотні? Про це далі буде. Загалом це основний компонент творчості майстра, його натхнення, що дає насагу творити такі величезні та величні твори! Картини, написані з любов’ю, іншими

бути не можуть! Що таке Любов на батальних картинах Чайки Сергія Михайловича?

- ✎ Це любов до історії.

- ✎ Любов до своєї української землі, до людей, що на ній жили, відстоювали свою незалежність.

- ✎ Любов до відваги, стійкості, майстерності козаків у бою.

- ✎ Любов козаків до гумору, прояв кмітливості в бою.

- ✎ Це здатність відображати історичну правду боїв таким чином, щоб глядач відчув почуття гордості, патріотизму, любові до рідної землі, бажання зберігати та захищати її, своїх рідних. Події 2013–2014 років показали, що дух козацтва з картин Сергія Михайловича Чайки знайшов відгук у душах сучасних синів України, що ціною свого життя встали на захист незалежності України!

- ✎ Це любов, із якою зроблений кожен мазок майстра на полотні.

- ✎ Це майстерно побудована композиція.

- ✎ Це новаторський підхід зображувати поєдинки згори, завдяки чому глядач відчуває себе ніби в гущині подій.

- ✎ Це неймовірна об’ємність зображення, що створює почуття реальності на полотні до такої міри, що хочеться рукою доторкнутися до шаблі, що випинається, рушниці, ранця за спиною...

Ще з дитинства він захоплювався історичною літературою, ріс у сім’ї військового льотчика-інженера та викладачки музики. З одного боку – дисципліна, відповідальність, мужність та відвага, а з другого – класична музика, душевні співи народжували здатність відчувати фальш, нещирість та несправедливість. Так формувались риси гармонійної людини.

Людмила Володимирівна Тверська, визнаний мистецтвознавець, сказала: *«Я не любитель гучних висловлювань, але, безумовно, Сергій Чайка – унікальний майстер пензля, хоч про нього кажуть, що він геніальний*

Сергій Чайка на персональній виставці у Дніпропетровському національному історичному музеї 9 червня 2017 р.

Serhii Chaika on his exhibition at National History Museum of Dnipro, 9.06.2017

It was his inner purity of soul that made him express himself and act in a brazen manner even at Soviet times; it made him outstanding in the community of like minds. Some teachers and army commanders were not satisfied with it. But every time there were people who could recognize and appreciate this inner purity, understand the motives of Serhii’s behavior, and help him in overcoming these lessons of life. Faith had plenty of mercy to him allowing to deal with these difficulties by punishing him but saving for the mission that he realizes in creative work.

Years...

Now, from the perspective of previous years, it is possible to turn around and see the important traits that he had and acknowledge the main purpose of past events to learn those life lessons.

The creative work of battle-scenes artist Serhii Chaika is important because:

- ✎ it is relevant and necessary for accomplishing the tasks we have today;

- ✎ it is priceless for history, it shows our life, the path of Ukraine from the moment of its independence, let us feel the energy of that time and forms the tasks for society;

- ✎ all the pictures predict the future.

These are the socio-political and moral values of the outstanding painter’s creative work.

The paintings of Serhii Chaika are doubtlessly artworks because they contain the key element – LOVE! How to see it, feel it, and where does it come from on the painting? We will talk about it later. Generally speaking, it is the

main component of the creative work of the master, his inspiration, that makes him creating such grandiose large paintings. All of them are created with love, therefore, they are majestic! What is love on the battle-scene paintings of Serhii Mykhailovych Chaika?

- ✎ It is love for history...

- ✎ Love for his Ukrainian land, for people, who lived there and were fighting for its independence.

- ✎ Love for courage, tenacity, and skillfulness of Cossacks in a battle.

- ✎ Love of the Cossacks for humor, display of the wit in the fight.

- ✎ It is the ability to show the historical truth of the battles in a way that grants the observer with the feeling of pride, patriotism, love for motherland, the desire to keep it safe and protected as well as close people.

- ✎ The events of 2013–2014 have shown that the spirit of Cossacks from the paintings of Serhii Mykhailovych Chaika has found a response in the souls of

1 | До нових берегів
полотно, олія, 200х330 см, 2009 р.

To the New Shores
oil on canvas, 200x330 cm, 2009

1.1

До нових берегів. Фрагмент картини
полотно, олія, 200х330 см, 2009 р.

To the New Shores. Fragment of painting
oil on canvas, 200x330 cm, 2009

1.2

До нових берегів. Фрагмент картини
полотно, олія, 200х330 см, 2009 р.

To the New Shores. Fragment of painting
oil on canvas, 200x330 cm, 2009

2 | Благословення козаків | Blessing Cossacks
 полотно, олія, 100х150 см, 1996 р. | oil on canvas, 100х150 cm, 1996

3 | Сповідь | Confession
 полотно, олія, 135х95 см, 2015 р. | oil on canvas, 135х95 cm, 2015

47. Задумайся

Полотно, олія, 110х90 см, 2011 р.

Картина була задумана в 2009 році, а написана у в 2011-му. Що спонукало автора реалізувати такий сюжет? Для цього необхідно згадати 2009–2010 роки. Світова криза в розпалі. Всі розмови і думи людей, як прожити, як повернути взяті кредити, що чекає на всіх в найближчому майбутньому? На тлі всього цього парламентські і президентські вибори в Україні. Нерви, злість, роздратування просто атакують глядача телеекранів. Звинувачення один одного і потік брехливих обіцянок переповнюють і без того нестабільний «людський фактор».

Так і хочеться запитати – невже ангели покинули нас? Що змушує цей людський світ жити у кривих дзеркалах? Для чого люди ходять до церкви? Які непереборні хвороби і тяготи вони завдають своєму Роду? Володіючи розумом, людство живе за примітивними законами джунглів. Жовтий метал, а не Бог, став метою для великої кількості людей, особливо політиків різних мастей.

На тлі всього цього приємно бачити людей, які розуміють своє світове призначення, що відають про Вселенську Любов, про Світло, про неможливість перемоги темряви. Темрява – це відсутність Світла. Наповнюйте Світлом усе у вашому житті і побачите, яка ілюзорна Тьма.

На картині сім Ангелів з сумом спостерігають за людськими діями і ніби самі по собі є попередженням і нагадуванням людям, про те, що покарання прийдуть з неба по праведному суду як різні події на землі: війни, землетруси, повені, хвороби...

Настала пора задуматися!..

Можливо, художнику це розповіли янголи...

Художник водночас нагадує, що час настав попросити допомогу своїх ангелів-хранителів. На картині вони зображені доволі сумні, бо не можуть нічого зробити, поки людина не звернеться за підтримкою. Від ангелів-хранителів можливо отримати захист, знайти нові сили, зробити вірний вибір, відкрити свій творчий потенціал, треба тільки встановити контакт з незримими помічниками такими словами:

«Ангеле Божий, хранитель мій святий, даний мені з небес від Бога на збереження! Старанно молю тебе, ти мене нині просвіти та від всякого зла збережи! На добру справу настав і на путь спасіння направ! Амінь!».

53. Україна понад усе

Полотно, олія, 40х30 см, 2015 р.

У почуттях, які проявляє козак до свого бойового товариша – коня, художник показав ставлення до своєї Батьківщини і мотиви, якими він керувався при прийнятті рішення стати на її захист. На картині показано трепетне, шанобливе ставлення до коня, а по-суті – до своєї країни, України, в образі якої виступає кінь. Він з гідністю сприймає його ставлення, розуміючи свою роль в його житті.

Козаки не носили остроги, оскільки поважали коней і вважали їх своїми товаришами. Кінь для козака був «побратимом», якому довіряли найдорогоцінніше – своє життя. Чорний від порохового гару, поту і запеченої крові, козак з ніжністю і любов'ю цілує морду коня з вдячністю, що він не підвів його, врятував і виніс із вогню.

Розмір картини невеликий, зате сенс і величезна любов виходять далеко за її рамки. Так і просяться слова:

«Слава Україні! Героям слава!».

Після Революції Гідності у 2014 року над Україною нависла найбільша небезпека за останні 70 років – втрата своєї незалежності за рахунок прямої агресії з боку Росії. Планомірне знищення армії, економіки, інфраструктури, шляхом підтримки антиукраїнських президентів і більшості таких депутатів зробило свою «чорну» справу. Ми не готові були захищати Крим, віддали частину Донецької та Луганської областей. Росія вкотре показала, що домовлятися з нею не має сенсу – вона визнає тільки силу. І ці втрати об'єднали Україну, зросла національна самосвідомість, виросло нове покоління людей, що люблять свою країну.

Агресивні дії Росії з підтримки сепаратистів і фактичне ведення гібридної війни проти України, згуртувало народ наш у боротьбі за незалежність, збереження демократії і захисту своїх сімей і рідної землі. Завдяки цьому Україна вистояла і виграла час для зміцнення своєї армії. Прямо на Майдані формувалися добровольчі батальйони і йшли на фронт.

На хвилі героїзму українського народу, самовідданості волонтерів була створена ця картина, яка сповнена любові до своєї землі і готовності захистити свої сім'ї. Образ козака показує, що коріння сміливості, відваги, мужності і стійкості сучасних її захисників йдуть із глибини століть.

Важливу роль у духовно-моральному й патріотичному вихованні молодого покоління відіграла творчість Сергія Чайки, який протягом 25 років до цих подій писав картини, присвячені героїчним сторінкам козацтва України, прославляв самовідданість, майстерність ведення бою, незламний дух і волелюбність козаків.